Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►B

NEUVOSTON ASETUS (EU) 2016/1103,

annettu 24 päivänä kesäkuuta 2016,

tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa

(EUVL L 183, 8.7.2016, s. 1)

Oikaistu:

►C1 Oikaisu, EUVL L 113, 29.4.2017, s. 62 (2016/1103)
►C2 Oikaisu, EUVL L 167, 4.7.2018, s. 36 (2016/1103)
►C3 Oikaisu, EUVL L 243, 23.9.2019, s. 9 (2016/1103)

▼B

NEUVOSTON ASETUS (EU) 2016/1103,

annettu 24 päivänä kesäkuuta 2016,

tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan aviovarallisuussuhteisiin.

Sitä ei sovelleta vero-, tulli- tai hallintoasioihin.

2. Tämän asetuksen soveltamisalaan eivät kuulu seuraavat asiat:

a) puolisoiden oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus;

b) avioliiton olemassaolo, pätevyys tai tunnustaminen;

c) elatusvelvoitteet;

d) perimys kuolleen puolison jälkeen;

e) sosiaaliturva;

f) avioeron, asumuseron tai avioliiton mitätöinnin tapauksessa oikeus siirtää tai tasata puolisoiden kesken avioliiton aikana karttuneita vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkeoikeuksia, jotka eivät ole tuottaneet eläketuloa avioliiton aikana;

g) omaisuuteen liittyvien esineoikeuksien luonne; ja

h) kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen liittyvien oikeuksien kirjaaminen rekisteriin, mukaan lukien kirjaamisen oikeudelliset edellytykset, ja tällaisten oikeuksien rekisteriin kirjaamisen tai kirjaamatta jättämisen vaikutukset.

2 artikla

Toimivalta aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa jäsenvaltioissa

Tällä asetuksella ei vaikuteta jäsenvaltioiden viranomaisten toimivaltaan käsitellä aviovarallisuussuhteita koskevia asioita.

3 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

a) ’aviovarallisuussuhteilla’ kaikkia niitä sääntöjä, jotka koskevat avioliiton tai sen purkamisen seurauksena syntyneitä varallisuussuhteita puolisoiden välillä sekä heidän suhteissaan kolmansiin osapuoliin;

▼B

b) ’avioehtosopimuksella’ puolisoiden tai tulevien puolisoiden välistä sopimusta, jolla he järjestävät aviovarallisuussuhteensa;

c) ’virallisella asiakirjalla’ aviovarallisuussuhteita koskevaa asiakirjaa, joka on laadittu virallisesti tai rekisteröity virallisena asiakirjana jäsenvaltiossa ja jonka

i) virallisuus liittyy tuon asiakirjan allekirjoitukseen ja sisältöön; ja

ii) virallisuuden on vahvistanut viranomainen tai muu alkuperäjäsenvaltion tähän tarkoitukseen valtuuttama virallinen taho;

d) ’päätöksellä’ aviovarallisuussuhteita koskevaa jäsenvaltion tuomioistuimen päätöstä riippumatta siitä, miksi päätöstä kutsutaan, samoin kuin oikeudenkäyntikuluja koskevaa tuomioistuimen virkamiehen päätöstä;

e) ’tuomioistuimessa tehdyllä sovinnolla’ tuomioistuimen hyväksymää tai menettelyn kuluessa tuomioistuimessa tehtyä sovintoa aviovarallisuussuhteita koskevassa asiassa;

f) ’alkuperäjäsenvaltiolla’ jäsenvaltiota, jossa päätös on tehty tai virallinen asiakirja on laadittu taikka tuomioistuimessa tehty sovinto on hyväksytty tai tehty;

g) ’täytäntöönpanojäsenvaltiolla’ jäsenvaltiota, jossa päätöksen, virallisen asiakirjan tai tuomioistuimessa tehdyn sovinnon tunnustamista ja/tai täytäntöönpanoa pyydetään.

2. Tässä asetuksessa ’tuomioistuimella’ tarkoitetaan oikeusviranomaisia ja kaikkia muita viranomaisia ja oikeusalan ammattilaisia, jotka ovat toimivaltaisia aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa ja hoitavat oikeudellisia tehtäviä tai jotka toimivat oikeusviranomaisen antaman valtuutuksen nojalla tai oikeusviranomaisen valvonnassa, edellyttäen, että nämä muut viranomaiset ja oikeusalan ammattilaiset pystyvät antamaan takeita puolueettomuudestaan ja asianosaisten oikeudesta tulla kuulluksi ja että niiden toimintajäsenvaltionsa lainsäädännön mukaisesti tekemät päätökset täyttävät seuraavat edellytykset:

a) päätökseen voi hakea muutosta tai pyytää sen uudelleen tarkastelua oikeusviranomaisessa; ja

b) päätöksellä on sama oikeusvoima ja vaikutus kuin samaa asiaa koskevalla oikeusviranomaisen päätöksellä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut muut viranomaiset ja oikeusalan ammattihenkilöt 64 artiklan mukaisesti.

II LUKU

TOIMIVALTA

4 artikla

Toimivalta toisen puolison kuollessa

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pannaan vireille puolison perimystä koskeva kanne asetuksen (EU) N:o 650/2012 nojalla, kyseisen valtion tuomioistuimella on toimivalta ratkaista kyseiseen perintöasiaan liittyvät aviovarallisuussuhteita koskevat kysymykset.

▼B

5 artikla

Toimivalta avioeroa, asumuseroa tai avioliiton mitätöintiä koskevissa asioissa

1. Jos jäsenvaltion tuomioistuimelle tehdään avioeroa, asumuseroa tai avioliiton mitätöintiä koskeva hakemus asetuksen (EY) N:o 2201/2003 nojalla, kyseisen valtion tuomioistuimella on toimivalta ratkaista kyseiseen hakemukseen liittyvät aviovarallisuussuhteita koskevat kysymykset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu toimivalta aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa edellyttää puolisoiden sopimusta, jos tuomioistuin, jonka ratkaistavaksi avioeroa, asumuseroa tai avioliiton mitätöintiä koskeva hakemus jätetään, on

a) sellaisen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa on hakijan asuinpaikka ja jossa hän on asunut vähintään vuoden ajan välittömästi ennen hakemuksen jättämistä asetuksen (EY) N:o 2201/2003 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan viidennen luetelmakohdan mukaisesti;

b) sellaisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka kansalainen hakija on ja jossa on hänen asuinpaikkansa ja jossa hän on asunut vähintään kuuden kuukauden ajan välittömästi ennen hakemuksen jättämistä asetuksen (EY) N:o 2201/2003 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan kuudennen luetelmakohdan mukaisesti;

c) tuomioistuin, jossa asumuseron avioeroksi muuntamista koskeva asia pannaan vireille asetuksen (EY) N:o 2201/2003 5 artiklan nojalla; tai

d) tuomioistuin, jossa asia pannaan vireille asetuksen (EY) N:o 2201/2003 7 artiklan nojalla muissa tapauksissa.

3. Jos tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään ennen aviovarallisuussuhteita koskevan asian vireillepanoa tuomioistuimessa, sen on oltava 7 artiklan 2 kohdan mukainen.

6 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

Jos jäsenvaltion millään tuomioistuimella ei ole toimivaltaa 4 tai 5 artiklan nojalla tai jos on kyse muista kuin näissä artikloissa säädetyistä tapauksista, toimivalta ratkaista puolisoiden aviovarallisuussuhteita koskevat kysymykset kuuluu sen jäsenvaltion tuomioistuimelle,

a) jonka alueella puolisoiden asuinpaikka on silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;

b) jonka alueella puolisoiden viimeinen asuinpaikka oli, edellyttäen, että toinen puolisoista edelleen asuu siellä silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;

c) jonka alueella vastaajan asuinpaikka on silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;

d) jonka kansalaisuus molemmilla puolisoilla on silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa.

▼B

7 artikla

Oikeuspaikan valinta

1. Asianosaiset voivat 6 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa sopia, että heidän aviovarallisuussuhteitaan koskevissa asioissa yksinomainen toimivalta on joko sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jonka lakia sovelletaan 22 artiklan tai 26 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla, tai sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa avioliitto solmittiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu sopimus on tehtävä kirjallisesti, ja kaikkien kyseessä olevien asianosaisten on päivättävä ja allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtunutta viestintää, josta jää sopimuksen pysyvä tallenne.

8 artikla

Vastaajan saapuville tuloon perustuva toimivalta

1. Sen toimivallan lisäksi, joka tuomioistuimella on tämän asetuksen muiden säännösten nojalla, toimivaltainen on sen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka lakia sovelletaan 22 artiklan tai 26 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla ja jossa vastaaja vastaa. Tätä sääntöä ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun vastaaja on vastannut kiistääkseen toimivallan, eikä 4 artiklan tai 5 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa.

2. Ennen kuin tuomioistuin toteaa olevansa toimivaltainen 1 kohdan nojalla, sen on varmistettava, että vastaaja tietää oikeudestaan kiistää toimivalta sekä haasteeseen vastaamisen tai vastaamatta jättämisen seurauksista.

9 artikla

Vaihtoehtoinen toimivalta

1. Jos sen jäsenvaltion tuomioistuin, jolla on toimivalta 4, 6, 7 tai 8 artiklan nojalla, katsoo, että kyseessä olevaa avioliittoa ei sen kansainvälisen yksityisoikeuden säännösten mukaan tunnusteta aviovarallisuussuhteita koskevaa oikeudenkäyntiä varten, se voi poikkeuksellisesti jättää asian tutkimatta toimivallan puuttumisen vuoksi. Jos tuomioistuin jättää asian tutkimatta tällä perusteella, sen on annettava tätä koskeva päätös ilman aiheetonta viivytystä.

2. Jos tuomioistuin, jolle toimivalta 4 tai 6 artiklan nojalla kuuluisi, jättää asian tutkimatta ja asianosaiset sopivat 7 artiklan mukaisesti toimivallan siirtämisestä toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle, tämän toisen jäsenvaltion tuomioistuimella on toimivalta aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa.

Muissa tapauksissa toimivalta aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa on minkä tahansa muun jäsenvaltion tuomioistuimella 6 tai 8 artiklan nojalla tai sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa avioliitto solmittiin.

3. Tätä artiklaa ei sovelleta, jos asianosaisille on myönnetty avioero tai asumusero taikka avioliitto on mitätöity päätöksellä, jonka tuomioistuinjäsenvaltio voi tunnustaa.

▼B

10 artikla

Toissijainen toimivalta

Jos jäsenvaltion millään tuomioistuimella ei ole 4, 5, 6, 7 tai 8 artiklan nojalla toimivaltaa tai jos kaikki tuomioistuimet ovat 9 artiklan nojalla jättäneet asian tutkimatta eikä millään tuomioistuimella ole 9 artiklan 2 kohdan nojalla toimivaltaa, sellaisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka alueella toisella tai kummallakin puolisolla on kiinteää omaisuutta, on toimivaltainen, mutta tällöin sen tuomioistuimen toimivalta, jossa kanne on pantu vireille, koskee pelkästään asianomaista kiinteää omaisuutta.

11 artikla

Varatoimivalta

Jos jäsenvaltion millään tuomioistuimella ei ole 4, 5, 6, 7, 8 tai 10 artiklan nojalla toimivaltaa tai jos kaikki tuomioistuimet ovat 9 artiklan nojalla jättäneet asian tutkimatta eikä jäsenvaltion millään tuomioistuimella ole 9 artiklan 2 kohdan tai 10 artiklan nojalla toimivaltaa, jäsenvaltion tuomioistuin voi poikkeuksellisesti ratkaista aviovarallisuussuhteita koskevan asian, jos oikeudenkäyntiä ei voida kohtuudella panna vireille tai toteuttaa tai jos oikeudenkäynti olisi mahdoton kolmannessa valtiossa, johon asialla on läheinen liittymä.

Asialla on oltava riittävä liittymä jäsenvaltioon, jonka tuomioistuimessa asia pannaan vireille.

12 artikla

Toimivalta vastakanteen yhteydessä

Tuomioistuimella, jossa asia on vireillä 4, 5, 6, 7, 8 artiklan, 9 artiklan 2 kohdan, 10 tai 11 artiklan nojalla, on toimivalta käsitellä myös vastakanne, jos vastakanne kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.

13 artikla

Oikeudenkäynnin rajoittaminen

1. Jos sellaisen perittävän jäämistöön, jonka perimys kuuluu asetuksen (EU) N:o 650/2012 soveltamisalaan, kuuluu kolmannessa valtiossa sijaitsevaa omaisuutta, tuomioistuin, jossa aviovarallisuussuhteita koskeva asia on vireillä, voi asianosaisen pyynnöstä päättää, ettei se anna päätöstä tästä omaisuudesta, jos on odotettavissa, ettei sen kyseistä omaisuutta koskevaa päätöstä tunnusteta eikä soveltuvissa tapauksissa julisteta täytäntöönpanokelpoiseksi kyseisessä kolmannessa valtiossa.

2. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta asianosaisten oikeuteen rajoittaa oikeudenkäynnin alaa sen jäsenvaltion lain nojalla, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä.

14 artikla

Asian vireillepano tuomioistuimessa

Tätä lukua sovellettaessa asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa

▼B

a) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen, edellyttäen, että kantaja ei ole sen jälkeen jättänyt toteuttamatta häneltä edellytettyjä toimenpiteitä haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle;

b) jos kyseinen asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomainen ottaa sen vastaan, edellyttäen, että kantaja ei ole sen jälkeen jättänyt toteuttamatta häneltä edellytettyjä toimenpiteitä asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen; tai

c) jos asian käsittely aloitetaan tuomioistuimen omasta aloitteesta, ajankohtana, jona tuomioistuin tekee päätöksen käsittelyn aloittamisesta, tai jos tällaista päätöstä ei edellytetä, ajankohtana, jona tuomioistuin kirjaa asian rekisteriin.

15 artikla

Toimivallan tutkiminen

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa vireille pantu kanne koskee aviovarallisuussuhteita koskevaa asiaa, jossa tuomioistuin ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen, sen on omasta aloitteestaan ilmoitettava, ettei sillä ole toimivaltaa.

16 artikla

Tutkittavaksi ottamisen edellytysten tutkiminen

1. Jos vastaaja, jonka asuinpaikka on muussa valtiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa kanne on pantu vireille, ei vastaa asiassa, toimivaltaisen tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes on osoitettu, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada haastehakemus tai vastaava asiakirja riittävän ajoissa voidakseen valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikki tätä varten tarpeelliset toimenpiteet on toteutettu.

2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 ([1]) 19 artiklaa sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan sijasta, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli mainitun asetuksen nojalla toimitettava jäsenvaltiosta toiseen.

3. Jos asetusta (EY) N:o 1393/2007 ei voida soveltaa, on sovellettava oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa Haagissa 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn yleissopimuksen 15 artiklaa, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli annettava tiedoksi ulkomailla kyseisen yleissopimuksen mukaisesti.

17 artikla

Vireilläolo

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa pannaan samojen asianosaisten välillä vireille samaa asiaa koskevia kanteita, muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa asia on pantu vireille ensimmäisenä, on omasta

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1393/2007, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007, oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (’asiakirjojen tiedoksianto’) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta (EUVL L 324, 10.12.2007, s. 79).

▼B

aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, että tuomioistuin, jossa asia on pantu ensimmäisenä vireille, on toimivaltainen.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tuomioistuin, jossa kanne on pantu vireille, pyytää muita tuomioistuimia, joissa on pantu vireille kanne samassa asiassa, ilmoittamaan niiden käsiteltävänä olevien asioiden vireilletulopäivät, näiden muiden tuomioistuinten on tehtävä ilmoitus ensiksi mainitulle tuomioistuimelle viipymättä.

3. Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa asia on tullut ensimmäisenä vireille, on toimivaltainen, on muiden tuomioistuinten tuon tuomioistuimen toimivallan vuoksi jätettävä asia tutkimatta.

18 artikla

Toisiinsa liittyvät kanteet

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa vireillä olevat kanteet liittyvät toisiinsa, tuomioistuin, jossa kannetta ei ole pantu vireille ensimmäisenä, voi keskeyttää asian käsittelyn.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitetut kanteet ovat vireillä ensimmäisessä oikeusasteessa, sellainen tuomioistuin, jossa kannetta ei ole pantu vireille ensimmäisenä, voi osapuolen pyynnöstä myös jättää asian tutkimatta, jos tuomioistuin, jossa kanne on pantu vireille ensimmäisenä, on toimivaltainen tutkimaan kyseiset kanteet ja jos niiden yhdistäminen on tämän tuomioistuimen lain mukaan sallittua.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa kanteiden katsotaan liittyvän toisiinsa, jos niiden välillä on niin läheinen liittymä, että kanteiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on tarkoituksenmukaista, jotta kanteiden käsitteleminen erillään ei johtaisi ristiriitaisiin päätöksiin

19 artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

Jäsenvaltion lain mukaisia väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimia voidaan pyytää kyseisen valtion tuomioistuimelta myös silloin, kun toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.

III LUKU

SOVELLETTAVA LAKI

20 artikla

Universaalinen soveltaminen

Tämän asetuksen mukaisesti määräytyvää lakia sovelletaan riippumatta siitä, onko se jonkin jäsenvaltion laki.

21 artikla

Sovellettavan lain yhtenäisyys

Aviovarallisuussuhteisiin 22 tai 26 artiklan nojalla sovellettavaa lakia sovelletaan kaikkeen aviovarallisuuteen kuuluvaan omaisuuteen sen sijainnista riippumatta.

▼B

22 artikla

Sovellettavan lain valinta

1. Puolisot tai tulevat puolisot voivat sopia aviovarallisuussuhteisiinsa sovellettavan lain valinnasta tai vaihtamisesta, edellyttäen, että sovellettava laki on jokin seuraavista:

a) sen valtion laki, jossa puolisoilla tai tulevilla puolisoilla tai toisella heistä on asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä; tai

b) sen valtion laki, jonka kansalainen toinen puolisoista tai tulevista puolisoista on sopimuksen tekohetkellä.

2. Elleivät puolisot toisin sovi, aviovarallisuussuhteisiin sovellettavan lain vaihtaminen avioliiton aikana vaikuttaa ainoastaan vastaisuudessa.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu sovellettavan lain taannehtiva vaihtaminen ei saa vaikuttaa haitallisesti aiemmin sovellettuun lakiin perustuviin kolmansien osapuolten oikeuksiin.

23 artikla

Sovellettavan lain valintaa koskevan sopimuksen muodollinen pätevyys

1. Edellä 22 artiklassa tarkoitettu sopimus on tehtävä kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin puolison on allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtunutta viestintää, josta jää pysyvä tallenne sopimuksesta.

2. Jos sen jäsenvaltion laissa, jossa molemmilla puolisoilla on asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä, säädetään muita muotovaatimuksia avioehtosopimuksille, on sovellettava kyseisiä vaatimuksia.

3. Jos puolisoiden asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä eri jäsenvaltioissa ja jos näiden valtioiden laissa on säädetty avioehtosopimuksille erilaiset muotovaatimukset, sopimus on muodollisesti pätevä, jos se täyttää jommankumman lain vaatimukset.

4. Jos puolisoista vain toisen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä jäsenvaltiossa ja jos tässä valtiossa on säädetty muita muotovaatimuksia avioehtosopimuksille, on sovellettava näitä vaatimuksia.

24 artikla

Hyväksyntä ja aineellinen pätevyys

1. Lainvalintasopimuksen tai jonkin sen sopimusehdon olemassaolo ja pätevyys määräytyvät sen lain mukaan, jota lainvalintasopimukseen tai sopimusehtoon olisi 22 artiklan nojalla sovellettava, jos sopimus tai ehto olisi pätevä.

2. Jos olosuhteista kuitenkin ilmenee, että puolison menettelyn vaikutusten määrittäminen 1 kohdassa tarkoitetun lain mukaan ei olisi kohtuullista, tämä puoliso voi osoittaakseen, ettei ole antanut hyväksyntäänsä, vedota sen maan lakiin, jossa hänen asuinpaikkansa on sillä hetkellä, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa.

▼B

25 artikla

Avioehtosopimuksen muodollinen pätevyys

1. Avioehtosopimus on tehtävä kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin puolison on allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtunutta viestintää, jonka tuloksena on sopimuksen pysyvä tallenne.

2. Jos sen jäsenvaltion laissa, jossa molemmilla puolisoilla on asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä, säädetään muita muotovaatimuksia avioehtosopimuksille, on sovellettava kyseisiä vaatimuksia.

Jos puolisoiden asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä eri jäsenvaltioissa ja jos näiden valtioiden laissa on säädetty avioehtosopimuksille erilaiset muotovaatimukset, sopimus on muodollisesti pätevä, jos se täyttää jommankumman lain vaatimukset.

Jos puolisoista vain toisen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä jäsenvaltiossa ja jos tässä valtiossa on säädetty muita muotovaatimuksia avioehtosopimuksille, on sovellettava näitä vaatimuksia.

3. Jos aviovarallisuussuhteisiin sovellettavassa laissa säädetään muita muotovaatimuksia, on sovellettava näitä vaatimuksia.

26 artikla

Sovellettava laki, jos asianosaiset eivät ole tehneet valintaa

1. Ellei 22 artiklan mukaista lainvalintasopimusta ole tehty, aviovarallisuussuhteisiin sovelletaan sen valtion lakia,

a) jossa on puolisoiden ensimmäinen yhteinen asuinpaikka avioitumisen jälkeen tai, jos se ei ole mahdollista;

b) jonka kansalaisia molemmat puolisot ovat avioitumishetkellä tai, jos se ei ole mahdollista;

c) johon puolisoilla yhdessä on läheisin liittymä avioitumishetkellä ottaen huomioon kaikki olosuhteet.

2. Jos molemmat puolisot ovat avioitumishetkellä useamman kuin yhden saman valtion kansalaisia, sovelletaan ainoastaan 1 kohdan a ja c alakohdan säännöksiä.

3. Oikeusviranomainen, jolla on toimivalta ratkaista aviovarallisuussuhteita koskevia asioita, voi poikkeustapauksissa jommankumman puolison hakemuksesta päättää, että aviovarallisuussuhteisiin sovellettava laki on toisen valtion laki kuin sen, jonka lakia sovellettaisiin 1 kohdan a alakohdan nojalla, jos hakija osoittaa, että

a) puolisoilla oli viimeinen yhteinen asuinpaikka tuossa toisessa valtiossa huomattavasti pidemmän ajan kuin 1 kohdan a alakohdan mukaisesti nimetyssä valtiossa; sekä

▼B

b) kumpikin puoliso oli tukeutunut tuon toisen valtion lakiin järjestäessään tai suunnitellessaan varallisuussuhteitaan.

Tuon toisen valtion lakia sovelletaan avioliiton solmimisesta lähtien, paitsi jos toinen puolisoista ei suostu tähän. Jälkimmäisessä tapauksessa tuon toisen valtion lain vaikutus alkaa siitä, kun viimeinen yhteinen asuinpaikka oli perustettu tuohon toiseen valtioon.

Tuon toisen valtion lain soveltaminen ei saa vaikuttaa haitallisesti kolmansien osapuolten oikeuksiin, jotka perustuvat 1 kohdan a alakohdan nojalla sovellettuun lakiin.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos puolisot ovat tehneet avioehtosopimuksen ennen viimeisen yhteisen asuinpaikkansa perustamista tuohon toiseen valtioon.

27 artikla

Sovellettavan lain soveltamisala

Sen lain säännösten mukaisesti, jota tämän asetuksen nojalla sovelletaan aviovarallisuussuhteisiin, määräytyvät muun muassa seuraavat seikat:

a) joko toisen tai kummankin puolison omaisuuden luokittelu eri omaisuuslajeihin avioliiton aikana ja sen jälkeen;

b) omaisuuden siirtäminen omaisuuslajista toiseen;

c) puolison vastuu toisen puolison veloista ja vastuista;

d) joko toisen tai kummankin puolison valtuudet, oikeudet ja velvollisuudet, jotka koskevat omaisuutta;

e) aviovarallisuussuhteiden purkaminen ja omaisuuden ositus, jako tai myynti;

f) aviovarallisuussuhteiden vaikutukset puolison ja kolmansien osapuolten välisiin oikeussuhteisiin; ja

g) avioehtosopimuksen aineellinen pätevyys.

28 artikla

Oikeusvaikutukset suhteessa kolmansiin

1. Sen estämättä, mitä 27 artiklan f alakohdassa säädetään, puoliso ei voi vedota puolisoiden välisiin aviovarallisuussuhteisiin sovellettavaan lakiin kolmanteen osapuoleen nähden kolmannen osapuolen ja jommankumman tai kummankin puolison välisessä riidassa, paitsi jos kolmas osapuoli oli tietoinen tai jos hänen olisi asianmukaista huolellisuutta noudattaen pitänyt olla tietoinen kyseisestä laista.

2. Kolmannen osapuolen katsotaan olevan tietoinen aviovarallisuussuhteisiin sovellettavasta laista, jos

a) kyseinen laki on

   i) sen valtion laki, jonka lakia sovelletaan puolison ja kolmannen osapuolen väliseen oikeustoimeen;

▼B

ii) sen valtion laki, jossa sopimuksen tehneellä puolisolla ja kolmannella osapuolella on asuinpaikka; tai

iii) kiinteää omaisuutta koskevissa tapauksissa sen valtion laki, jossa omaisuus sijaitsee;

tai

b) jompikumpi puolisoista on noudattanut sovellettavia aviovarallisuussuhteiden ilmoittamisen tai rekisteröinnin vaatimuksia ja näihin vaatimuksiin sovellettava laki on

i) sen valtion laki, jonka lakia sovelletaan puolison ja kolmannen osapuolen väliseen oikeustoimeen;

ii) sen valtion laki, jossa sopimuksen tehneellä puolisolla ja kolmannella osapuolella on asuinpaikka; tai

iii) kiinteää omaisuutta koskevissa tapauksissa sen valtion laki, jossa omaisuus sijaitsee.

3. Jos puoliso ei voi 1 kohdan nojalla vedota puolisoiden välisiin aviovarallisuussuhteisiin sovellettavaan lakiin kolmanteen osapuoleen nähden, aviovarallisuussuhteiden vaikutukset kolmanteen nähden määräytyvät

a) sen valtion lain mukaan, jonka lakia sovelletaan puolison ja kolmannen osapuolen väliseen liiketoimeen; tai

b) kiinteää omaisuutta tai rekisteröityä omaisuutta tai rekisteröityjä oikeuksia koskevissa tapauksissa sen valtion lain mukaan, jossa kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa omaisuus tai oikeudet on rekisteröity.

29 artikla

Esineoikeuksien muuntaminen

Jos henkilö vetoaa esineoikeuteen, johon hänellä on oikeus aviovarallisuussuhteisiin sovellettavan lain nojalla, ja sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa oikeuteen vedotaan, ei tunne kyseistä esineoikeutta, kyseinen oikeus on tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan muunnettava lähinnä vastaavaksi kyseisen valtion lain mukaiseksi esineoikeudeksi ottaen huomioon kyseisellä esineoikeudella tavoitellut päämäärät ja edut sekä sen vaikutukset.

30 artikla

Kansainvälisesti pakottavat säännökset

1. Mikään tässä asetuksessa ei estä soveltamasta tuomioistuinvaltion lain kansainvälisesti pakottavia säännöksiä.

2. Kansainvälisesti pakottavat säännökset ovat säännöksiä, joiden noudattamista jokin jäsenvaltio pitää niin olennaisen tärkeänä yleisten etujensa, kuten poliittisen, sosiaalisen tai taloudellisen järjestelmänsä, turvaamiseksi, että niitä on sovellettava kaikissa niiden soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa riippumatta siitä, mitä lakia aviovarallisuuteen sovellettaisiin muutoin tämän asetuksen nojalla.

▼B

31 artikla

Oikeusjärjestyksen perusteet (*ordre public*)

Tämän asetuksen mukaisesti määräytyvän lain säännöstä voidaan kieltäytyä soveltamasta ainoastaan, jos soveltaminen on selvästi vastoin tuomioistuinjäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

32 artikla

Takaisin- ja edelleenviittauksen (*renvoi*) poissulkeminen

Kun tämän asetuksen nojalla on sovellettava tietyn valtion lakia, sovelletaan kyseisessä valtiossa voimassa olevia oikeussääntöjä lukuun ottamatta kyseisen maan kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä.

33 artikla

Valtiot, joissa on useita oikeusjärjestelmiä – alueellinen lainvalinta

1. Kun tämän asetuksen nojalla on sovellettava sellaisen valtion lakia, johon kuuluu useita alueellisia yksiköitä, joilla kullakin on omat aviovarallisuussuhteita koskevat oikeussääntönsä, tämän valtion sisäisten lainvalintasääntöjen mukaan määräytyy, minkä alueellisen yksikön oikeussääntöjä sovelletaan.

2. Jos tällaisia sisäisiä lainvalintasääntöjä ei ole, sovelletaan seuraavaa:

a) kun sovellettava laki määräytyy puolisoiden asuinpaikkaa koskevien säännösten nojalla, viittauksia 1 kohdassa tarkoitetun valtion lakiin pidetään viittauksina sen alueellisen yksikön lakiin, jossa puolisoilla on asuinpaikka;

b) kun sovellettava laki määräytyy puolisoiden kansalaisuutta koskevien säännösten nojalla, viittauksia 1 kohdassa tarkoitetun valtion lakiin pidetään viittauksina sen alueellisen yksikön lakiin, johon puolisoilla on läheisin liittymä;

c) kun sovellettava laki määräytyy jonkin sellaisen säännöksen nojalla, jossa viitataan liittymäperusteena muihin tekijöihin, viittauksia 1 kohdassa tarkoitetun valtion lakiin pidetään viittauksina sen alueellisen yksikön lakiin, jossa kyseinen muu tekijä sijaitsee.

34 artikla

Valtiot, joissa on useita oikeusjärjestelmiä – henkilöiden välinen lainvalinta

Jos valtiossa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan eri henkilöryhmiin aviovarallisuussuhteiden osalta, viittauksia kyseisen valtion lakiin pidetään viittauksina tässä valtiossa voimassa olevien sääntöjen määrittämään oikeusjärjestelmään tai säännöstöön. ►C3 Jos tällaisia sääntöjä ei ole, sovelletaan oikeusjärjestelmää tai säännöstöä, johon puolisoilla oli läheisin liittymä. ◄

▼B

35 artikla

Tämän asetuksen soveltamatta jättäminen sisäisessä lainvalinnassa

Jäsenvaltion, johon kuuluu useita alueellisia yksiköitä, joilla kullakin on omat aviovarallisuussuhteita koskevat oikeussääntönsä, ei tarvitse soveltaa tätä asetusta lainvalintaan yksinomaan tällaisten alueellisten yksiköiden välillä.

IV LUKU

PÄÄTÖSTEN TUNNUSTAMINEN, TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

36 artikla

Tunnustaminen

1. Jäsenvaltiossa annettu päätös tunnustetaan toisissa jäsenvaltioissa ilman eri menettelyä.

2. Asianosainen, joka asettaa kysymyksen päätöksen tunnustamisesta varsinaiseksi riidan kohteeksi, voi pyytää 44–57 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti päätöksen tunnustamista.

3. Jos päätökseen vedotaan jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa ja tuon asian ratkaisu riippuu siitä, onko päätös tunnustettava, on kyseinen tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tunnustamista koskevan kysymyksen.

37 artikla

Tunnustamatta jättämisen perusteet

Päätöstä ei tunnusteta, jos

a) tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*), jossa tunnustamista pyydetään;

b) päätös on tehty vastaajan poissa ollessa eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu tiedoksi vastaajalle niin hyvissä ajoin ja siten, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaaja ei ole riitauttanut päätöstä, vaikka olisi voinut niin tehdä;

c) päätös on ristiriidassa sellaisen päätöksen kanssa, joka on annettu oikeudenkäynnissä samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään;

d) päätös on ristiriidassa samaa asiaa koskevassa ja samojen asianosaisten välisessä oikeudenkäynnissä toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa annetun aiemman päätöksen kanssa ja aiemmin tehty päätös täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

38 artikla

Perusoikeudet

Jäsenvaltioiden tuomioistuinten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava tämän asetuksen 37 artiklaa siten, että ne kunnioittavat perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia ja -periaatteita, erityisesti sen 21 artiklassa vahvistettua syrjintäkieltoa.

▼B

39 artikla

Kielto tutkia uudelleen päätöksen antaneen tuomioistuimen toimivaltaa

1. Sen tuomioistuimen toimivaltaa, joka on antanut päätöksen alkuperäjäsenvaltiossa, ei saa tutkia uudelleen.

2. Edellä 37 artiklassa tarkoitettua oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa kieltäytymisperustetta ei sovelleta 4–11 artiklan säännöksiin, jotka koskevat tuomioistuimen toimivaltaa.

40 artikla

Kielto tutkia uudelleen asiaratkaisua

Jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen asiaratkaisua ei saa missään tapauksessa tutkia uudelleen.

41 artikla

Tunnustamiskäsittelyn keskeyttäminen

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään toisessa jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen tunnustamista, tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyä, jos päätökseen on haettu muutosta alkuperäjäsenvaltiossa varsinaisin muutoksenhakukeinoin.

42 artikla

Täytäntöönpanokelpoisuus

Jäsenvaltiossa tehty ja siellä täytäntöönpanokelpoinen päätös on täytäntöönpanokelpoinen toisessa jäsenvaltiossa, kun päätös on jonkun asianosaisen hakemuksesta julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi siellä 44–57 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

43 artikla

Kotipaikan määrittäminen

Ratkaistakseen 44–57 artiklassa tarkoitettua menettelyä sovellettaessa, onko asianosaisen kotipaikka täytäntöönpanojäsenvaltiossa, tuomioistuimen on sovellettava kyseisen jäsenvaltion kansallista lakia.

44 artikla

Paikallisten tuomioistuinten toimivalta

1. Hakemus päätöksen julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi on toimitettava täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 64 artiklan mukaisesti.

2. Alueellinen toimivalta määräytyy sen asianosaisen kotipaikan mukaan, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai täytäntöönpanopaikkakunnan perusteella.

45 artikla

Menettely

1. Hakumenettelyyn sovelletaan täytäntöönpanojäsenvaltion lakia.

▼B

2. Hakijalla ei edellytetä olevan postiosoitetta tai valtuutettua edustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa.

3. Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

a) päätöksen jäljennös, joka täyttää päätöksen virallisuuden toteamisen edellytykset;

b) todistus, jonka alkuperäjäsenvaltion tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen on antanut 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen laaditulla lomakkeella, tämän kuitenkaan rajoittamatta 46 artiklan soveltamista.

46 artikla

Todistuksen toimittamatta jättäminen

1. Jollei 45 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua todistusta toimiteta, tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen voi asettaa sen toimittamiselle määräajan tai hyväksyä vastaavan asiakirjan tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitettynä, vapauttaa hakijan todistuksen toimittamisvelvollisuudesta.

2. Asiakirjoista on toimitettava käännös tai translitterointi, jos tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen sitä vaatii. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön tekemä, jolla on kelpoisuus käännösten tekemiseen jossakin jäsenvaltiossa.

47 artikla

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen

Päätös julistetaan täytäntöönpanokelpoiseksi heti, kun 45 artiklassa säädetyt muodollisuudet on täytetty, eikä 37 artiklassa säädettyjä tunnustamatta jättämisen perusteita tutkita. Asianosaisella, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ei menettelyn tässä vaiheessa ole oikeutta tulla kuulluksi.

48 artikla

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta tehdyn päätöksen tiedoksi antaminen

1. Hakijalle on viivytyksettä annettava tiedoksi täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta tehty päätös täytäntöönpanojäsenvaltion laissa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen on annettava tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ja päätös on liitettävä tiedoksiantoon, jos sitä ei jo ole annettu kyseiselle asianosaiselle tiedoksi.

49 artikla

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhaku

1. Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta päätökseen, joka on tehty täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta.

2. Muutoksenhaku on osoitettava tuomioistuimelle, jonka asianomainen jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 64 artiklan mukaisesti.

▼B

3. Muutoksenhaku on käsiteltävä kontradiktorista menettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.

4. Jos asianosainen, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jää saapumatta muutoksenhakutuomioistuimen käsittelyyn, joka koskee hakijan tekemää muutoksenhakua, sovelletaan 16 artiklan säännöksiä, vaikka sen asianosaisen kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ei olisikaan missään jäsenvaltiossa.

5. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhaku on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Jos sen asianosaisen kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa päätös julistettiin täytäntöönpanokelpoiseksi, muutoksenhakuaika on 60 päivää siitä päivästä, jona päätös on joko annettu tiedoksi hänelle henkilökohtaisesti tai toimitettu hänen asuinpaikkaansa. Tätä määräaikaa ei voida pidentää välimatkan perusteella.

50 artikla

Menettely muutoksenhaun johdosta tehdyn päätöksen riitauttamiseksi

Muutoksenhaun johdosta tehty päätös voidaan riitauttaa ainoastaan menettelyllä, jonka asianomainen jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 64 artiklan mukaisesti.

51 artikla

Tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisen epääminen tai täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehdyn päätöksen kumoaminen

Tuomioistuin, jolta muutosta haetaan 49 tai 50 artiklan mukaisesti, voi evätä tai kumota päätöksen julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi ainoastaan jollakin 37 artiklassa mainituista perusteista. Sen on tehtävä päätöksensä viipymättä.

52 artikla

Asian käsittelyn keskeyttäminen

Tuomioistuin, jolta on haettu muutosta 49 tai 50 artiklan mukaisesti, keskeyttää asian käsittelyn sen asianosaisen pyynnöstä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jos päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus alkuperäjäsenvaltiossa on muutoksenhaun vuoksi keskeytetty.

53 artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

▼C2

1. Jos päätös on tunnustettava tämän luvun mukaisesti, mikään ei estä hakijaa tekemästä pyyntöä täytäntöönpanojäsenvaltion lain mukaisiin väliaikaisiin toimenpiteisiin tai turvaamistoimiin ryhtymisestä, vaikka 47 artiklan mukaista julistusta päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta ei ole annettu.

▼B

2. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen oikeuttaa ilman eri toimenpiteitä ryhtymään turvaamistoimiin.

3. Ennen kuin 49 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehtyyn päätökseen sovellettava muutoksenhakuaika on kulunut umpeen ja ennen kuin mahdollisen muutoksenhaun johdosta on annettu ratkaisu, sen asianosaisen, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, omaisuuteen saa kohdistaa ainoastaan turvaamistoimia.

▼B

54 artikla

Osittainen täytäntöönpanokelpoisuus

1. Jos päätöksellä on ratkaistu useampia vaatimuksia ja jos sitä ei kaikkien vaatimusten osalta voida julistaa täytäntöönpanokelpoiseksi, tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tämä yhden tai useamman vaatimuksen osalta.

2. Hakija voi pyytää, että täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen rajoitetaan päätöksen tiettyihin osiin.

55 artikla

Oikeusapu

Hakijalla, joka on saanut alkuperäjäsenvaltiossa oikeusapua tai vapautuksen kulujen tai kustannusten suorittamisesta täysimääräisesti tai osittain, on täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevassa menettelyssä oikeus saada täytäntöönpanojäsenvaltion lain mukaisesti laajinta mahdollista oikeusapua tai laajin vapautus kulujen tai kustannusten suorittamisesta.

56 artikla

Vakuuden, takuun tai talletuksen kielto

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa pyytää toisessa jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen tunnustamista, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista tai täytäntöönpanoa, ei saa vaatia minkäänlaista vakuutta, takuuta tai talletusta sillä perusteella, että hän on ulkomaalainen tai että hänen kotipaikkansa tai asuinpaikkansa ei ole täytäntöönpanojäsenvaltiossa.

57 artikla

Maksun tai veron kielto

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevassa menettelyssä ei saa täytäntöönpanojäsenvaltiossa periä mitään riidan kohteen arvon mukaan määräytyvää maksua tai veroa.

V LUKU

VIRALLISET ASIAKIRJAT JA TUOMIOISTUIMESSA TEHDYT SOVINNOT

58 artikla

Virallisten asiakirjojen hyväksyminen

1. Jäsenvaltiossa laaditulla virallisella asiakirjalla on toisessa jäsenvaltiossa sama todistusvoima, kuin sillä on alkuperäjäsenvaltiossa, tai siihen mahdollisimman rinnastettavissa oleva vaikutus edellyttäen, että se ei ole selvästi vastoin asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

Henkilö, joka aikoo käyttää virallista asiakirjaa toisessa jäsenvaltiossa, voi pyytää virallisen asiakirjan alkuperäjäsenvaltiossa laativaa viranomaista täyttämään 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen laaditun lomakkeen, jossa kuvaillaan virallisen asiakirjan todistusvoima alkuperäjäsenvaltiossa.

▼B

2. Virallisen asiakirjan oikeellisuus riitautetaan alkuperäjäsenvaltion tuomioistuimessa, ja sitä koskeva päätös tehdään kyseisen valtion lain mukaisesti. Riitautetulla virallisella asiakirjalla ei ole todistusvoimaa toisessa jäsenvaltiossa riitautuskanteen ollessa vireillä toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

3. Viralliseen asiakirjaan kirjatut oikeustoimet tai oikeudelliset suhteet riitautetaan tämän asetuksen nojalla toimivaltaisissa tuomioistuimissa, ja sitä koskevat päätökset tehdään III luvun perusteella sovellettavan lain mukaisesti. Riitautetulla virallisella asiakirjalla ei ole riitautetun asian osalta todistusvoimaa muussa jäsenvaltiossa kuin alkuperäjäsenvaltiossa riitautuskanteen ollessa vireillä toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

4. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevan asian ratkaisu riippuu viralliseen asiakirjaan aviovarallisuussuhteita koskevassa asiassa kirjattuja oikeustoimia ja oikeudellisia suhteita koskevasta kysymyksestä, on asiaa käsittelevä tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tuon kysymyksen.

59 artikla

Virallisten asiakirjojen täytäntöönpanokelpoisuus

1. Alkuperäjäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen virallinen asiakirja on julistettava täytäntöönpanokelpoiseksi toisessa jäsenvaltiossa kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta 44–57 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Edellä olevaa 45 artiklan 3 kohdan b alakohtaa sovellettaessa virallisen asiakirjan laatineen viranomaisen on kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta annettava todistus 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen hyväksytyllä täytäntöönpanosäädöksellä vahvistetulla lomakkeella.

3. Tuomioistuin, jolta haetaan muutosta 49 tai 50 artiklan nojalla, voi evätä tai kumota virallisen asiakirjan julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi ainoastaan, jos virallisen asiakirjan täytäntöönpano olisi selvästi vastoin täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

60 artikla

Tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen täytäntöönpanokelpoisuus

1. Alkuperäjäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoiset tuomioistuimessa tehdyt sovinnot on julistettava täytäntöönpanokelpoisiksi toisessa jäsenvaltiossa kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta 44–57 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Edellä olevaa 45 artiklan 3 kohdan b alakohtaa sovellettaessa on tuomioistuimen, joka hyväksyi sovinnon tai jossa se tehtiin, kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta annettava todistus 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen hyväksytyllä täytäntöönpanosäädöksellä vahvistetulla lomakkeella.

3. Tuomioistuin, jolta haetaan muutosta 49 tai 50 artiklan nojalla, voi evätä tai kumota tuomioistuimessa tehdyn sovinnon julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi ainoastaan, jos tuomioistuimessa tehdyn sovinnon täytäntöönpano olisi selvästi vastoin täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

▼B

VI LUKU

YLEISET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

61 artikla

Laillistaminen ja muut vastaavat muodollisuudet

Tässä asetuksessa tarkoitetuilta, jäsenvaltiossa annetuilta asiakirjoilta ei vaadita laillistamista eikä muuta vastaavaa muodollisuutta.

62 artikla

Suhde nykyisiin kansainvälisiin yleissopimuksiin

1. Tämä asetus ei vaikuta sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä koskevien kahden- tai monenvälisten sopimusten ja yleissopimusten soveltamiseen, joiden sopimuspuolena yksi tai useampi jäsenvaltio on tätä asetusta annettaessa, tai SEUT 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan nojalla annettuun päätökseen sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 351 artiklan mukaisten jäsenvaltioiden velvoitteiden soveltamista.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tällä asetuksella on jäsenvaltioiden välillä etusija niiden välillä tehtyihin sopimuksiin nähden, siltä osin kuin sopimukset koskevat tällä asetuksella säänneltyjä asioita.

3. Tällä asetuksella ei estetä seuraavien sopimusten sopimuspuolina olevia jäsenvaltioita edelleen soveltamasta kyseisiä sopimuksia, siltä osin kuin niissä määrätään, että aviovarallisuussuhteisiin liittyvissä asioissa annettujen päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta yksinkertaistetulla ja nopeutetulla menettelyllä: avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävä Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehty sopimus, sellaisena kuin se on tarkistettuna vuonna 2006; perintöä, testamenttia ja pesänselvitystä koskeva Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 19 päivänä marraskuuta 1934 tehty sopimus, sellaisena kuin se on tarkistettuna kesäkuussa 2012; sekä yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 11 päivänä lokakuuta 1977 tehty sopimus.

63 artikla

Yleisön saataville asetettavat tiedot

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle lyhyt yhteenveto aviovarallisuussuhteisiin liittyvistä kansallisista säädöksistään ja menettelyistään, mukaan lukien tiedot siitä, minkä tyyppisillä viranomaisilla on toimivalta aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa, ja tiedot 28 artiklassa tarkoitetuista vaikutuksista suhteessa kolmansiin osapuoliin, tietojen asettamiseksi yleisön saataville siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston puitteissa.

Jäsenvaltioiden on pidettävä nämä tiedot jatkuvasti ajan tasalla.

▼B

64 artikla

Yhteystietojen ja menettelyjen ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 29 päivään huhtikuuta 2018 mennessä

a) tuomioistuimet tai viranomaiset, joilla on toimivalta käsitellä 44 artiklan 1 kohdan mukaisia täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevia hakemuksia ja 49 artiklan 2 kohdan mukaisia tällaisista hakemuksista tehtyjä päätöksiä koskevia muutoksenhakuja;

b) 50 artiklassa tarkoitetut menettelyt muutoksenhaun johdosta tehdyn päätöksen riitauttamiseksi.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista myöhemmistä muutoksista näihin tietoihin.

2. Komissio julkaisee 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, lukuun ottamatta 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tuomioistuinten ja viranomaisten osoitteita ja muita yhteystietoja.

3. Komissio saattaa kaikki 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot julkisesti saataville asianmukaisilla tavoilla, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kautta.

65 artikla

Sellaisen luettelon laatiminen ja myöhempi muuttaminen, joka sisältää 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot

1. Komissio laatii jäsenvaltioiden ilmoitusten pohjalta 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon muista viranomaisista ja oikeusalan ammattihenkilöistä.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista kyseiseen luetteloon sisältyviin tietoihin myöhemmin tehtävistä muutoksista. Komissio muuttaa luetteloa vastaavasti.

3. Komissio julkaisee luettelon ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4. Komissio saattaa kaikki 1 ja 2 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot julkisesti saataville myös muilla asianmukaisilla tavoilla, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kautta.

66 artikla

Sellaisten todistusten ja lomakkeiden laatiminen ja myöhempi muuttaminen, joita tarkoitetaan 45 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ja 58, 59 ja 60 artiklassa

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset 45 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ja 58, 59 ja 60 artiklassa tarkoitettujen todistusten ja lomakkeiden laatimisesta ja myöhemmästä muuttamisesta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

▼B

67 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

68 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta viimeistään 29 päivänä tammikuuta 2027. Kertomukseen liitetään tarvittaessa tämän asetuksen mukauttamiseen tähtääviä ehdotuksia.

2. Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen 9 ja 38 artiklan soveltamisesta viimeistään 29 päivänä tammikuuta 2024. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti sitä, missä määrin kyseisillä artikloilla on varmistettu oikeussuojan saatavuus.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja kertomuksia varten jäsenvaltioiden on annettava komissiolle asiaankuuluvat tiedot tämän asetuksen soveltamisesta niiden tuomioistuimissa.

69 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tätä asetusta sovelletaan ainoastaan 29 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen vireille pantuihin oikeudenkäynteihin, virallisesti laadittuihin tai rekisteröityihin virallisiin asiakirjoihin ja tuomioistuimissa hyväksyttyihin tai tehtyihin sovintoihin, jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu.

▼C1

2. Jos oikeudenkäynti alkuperäjäsenvaltiossa on pantu vireille ennen 29 päivää tammikuuta 2019, kyseisenä päivänä tai sen jälkeen tehdyt päätökset tunnustetaan ja pannaan täytäntöön IV luvun säännösten mukaisesti, kunhan asiassa sovelletut toimivaltasäännöt vastaavat II luvussa vahvistettuja sääntöjä.

3. Asetuksen III luvun säännöksiä sovelletaan vain sellaisiin henkilöihin, jotka ovat avioituneet tai valinneet aviovarallisuussuhteisiinsa sovellettavan lain 29 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen.

▼B

70 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioissa, jotka osallistuvat päätöksellä (EU) 2016/954 annetun luvan mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla asioissa, jotka liittyvät kansainvälisten parien varallisuussuhteisiin ja kattavat sekä aviovarallisuussuhteet että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoikeudelliset vaikutukset

▼B

Sitä sovelletaan 29 päivästä tammikuuta 2019 alkaen, lukuun ottamatta 63 ja 64 artiklaa, joita sovelletaan 29 päivästä huhtikuuta 2018 alkaen, ja 65, 66 ja 67 artiklaa, joita sovelletaan 29 päivästä heinäkuuta 2016 alkaen. Niiden osallistuvien jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat tiiviimpään yhteistyöhön SEUT 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan mukaisesti hyväksytyn päätöksen nojalla, tätä asetusta sovelletaan kyseisessä päätöksessä ilmoitetusta päivästä lähtien.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan osallistuvissa jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.